



46. ČÍSLO / VII. ROČNÍK

7 Kč (8,50 Sk)

14. LISTOPADU 1999

Z obsahu:

Láska zvláště k chudým a trpícím

Jan Pavel II. při
generální audienci
27. října 1999
– strana 2 –

Co zachraňuje, sjednocuje

Giovanni M. Sartori,
arcibiskup tridentský
– strana 4 –

Jeden z mnoha

Eucharistický zázrak
v El Cebrero
– strana 6 –

Jistota jako plod úžasu

Kardinál Godfried
Danneels
– strana 8 –

Milostivá léta v dějinách Církve

– strana 9 –

Máme psát „našeho letopočtu“, nebo „před a po Kristu“?

Pavel Vácha
– strana 10 –

Pocta olomouckému arcibiskupovi Karlu Matochovi

– strana 12 –



PhDr. ThDr. Josef Karel Matocha
arcibiskupem olomouckým od r. 1948 do r. 1961

Láska zvláště k chudým a trpícím

II. vatikánský koncil zdůrazňuje zvláštní dimenzi lásky, která nás vede, abychom podle Kristova příkladu vyšli vstříc především těm nejchudším: »Jako Kristus..., kterého Otec poslal hlásat radostnou zvěst chudým, uzdravit zkroušená srdce (Lk 4,18), hledat a zachránit, co zahynulo (Lk 19,10), tak i Církev zahrnuje láskou všechny postižené lidskou slabostí, dokonce v chudých a trpících vidí obraz svého chudého a trpícího Zakladatele, snaží se zmírnit jejich bídu a chce v nich sloužit Kristu.« (LG 8)

Chceme dnes prohloubit učení Písma svatého o důvodech, proč je třeba upřednostňovat lásku k chudým.

Bohatství a chudoba ve Starém zákoně

Především můžeme pozorovat, že od Starého k Novému zákonu je zřejmý pokrok v hodnocení chudého a jeho situace. Ve Starém zákoně se často objevuje obecné lidské přesvědčení, podle kterého je bohatství lepší než chudoba a majetek představuje spravedlivou náhradu vyhrazenou pro člověka spravedlivého a bohabojného: *Blaze muži, který se bojí Hospodina, který má velkou zálibu v jeho příkázáních... Hojnost a bohatství budou v jeho domě* (Ž 112,1,3). Chudoba je chápána jako trest pro ty, kdo odmítají moudrou radu (srov. Př 13,18).

Chudoba jako plod nespravedlnosti

Ale z jiné perspektivy chudý se stává předmětem zvláštní pozornosti, jestliže se stává obětí zvrácené nespravedlnosti. Slavné jsou invektivy proroků proti vykořisťování chudých. Prorok Ámos (srov. 2,6–15) klade utlačování chudých mezi hlavní obvinění proti Izraeli: *...za stříbro prodávají spraved-*

livého a ubožáka za pár opánků; šlapou po hlavách chudých jako po prachu země a ubožáky zavádějí na scesti (tamtéž, vv. 6–7). Spojitost mezi chudobou a nespravedlností je zdůrazněna také u Izaiáše: *Běda těm, kdo nařizují ničemná nařízení, těm, kdo předpisují plahočení, nuzným odnímají možnost obhajoby, utištěné mého lidu zbavují práva, aby se vdovy staly jejich kořistí a aby okradli sirotky* (Iz 10,1–2).

Ochrana chudých

Tato souvislost vysvětluje, proč je tak velký počet norem na ochranu chudých a těch, kteří jsou obzvláště postiženi: *Žádou vdovu ani sirotka nebudete utiskovat. Jestliže je přece budete utiskovat a oni budou ke mně úpět, jistě jejich úpění vyslyším* (Ex 22,21–22; srov. Př 22,22–23; Sir 4,1–10). Chránit chudé znamená **vzdávat čest Bohu**, otcí chudých. Proto je oprávněná a doporučená velkodušnost vůči nim (srov. Dt 15,1–11; 24,10–15; Př 14,21; 17,5).

V postupném prohlubování tématu chudoby nabývá toto téma náboženský charakter. Bůh mluví o »svých« chudých (srov. Iz 49,13), kteří přicházejí, aby se ztotožnili se »zbytkem Izraele«, národem pokorným a chudým, jak se vyjadřuje prorok Sofoniáš (srov. 3,12). I o budoucím Mesiáši se říká, že vezme na své srdce chudé a utlačené, jak to vyjadřuje Izaiáš ve známém textu, který se týká ratolesti, která vzejde z kmene Jesse: *Bude soudit nuzné spravedlivě, o utlačovaných v zemi bude rozhodovat podle práva* (Iz 11,4).

Radostná zvěst chudým

Právě proto byla v Novém zákoně oznámena chudým radostná zvěst, jak sám Ježíš zdůrazňuje, když vztahuje na sebe

proctví z knihy Izaiášovy: *Duch Páně je nade mnou; proto mě pomazal, poslal mě, abych přinesl chudým radostnou zvěst, abych vyhlásil zajatým propuštění a slepým navrácení zraku; abych propustil utlačené na svobodu, abych vyhlásil milostivé léto Páně* (Lk 4,18; srov. Iz 61,1–2).

Je třeba **osvojit si vnitřné chování chudého**, abychom mohli mít účast v **nebeském království** (srov. Mt 5,3; Lk 6,20). V podobenství o velké hostině jsou pozváni ke stolu chudí spolu s ochrmlými, slepými a kulhavými, tedy všechno sociální kategorie těch nejvíce trpících a vyhoštěných na okraj společnosti (srov. Lk 14,21). Svatý Jakub řekne, že Bůh vyvolil **práve chudé světa**, aby byli **skrze víru bohatí a dědici Království**, které slíbil těm, kteří ho milují (Jak 2,5).

Chudoba »podle evangelia« zahrnuje vždy velkou **lásku k nejchudším tohoto světa**. V tomto třetím roce přípravy na Velké jubileum je třeba znovu objevit v Bohu pečlivého Otce, který se sklání k lidskému utrpení, aby od něho vysvobodil ty, kteří jsou jím postiženi. I naše bratrská láska se musí proměnit na soucit a **rozvoj lidstva je třeba chápat jako integrální součást růstu každé jednotlivé osoby**.

Chudoba jako ctnost

Radikálnost evangelia přiměla v průběhu dějin četné Ježíšovy učedníky, aby vyhledali chudobu až do té míry, že prodali vlastní majetek a rozdali ho jako almužnu. Chudoba se zde stává ctností, která nejen že ulehčuje osud chudého, ale proměňuje se na **duchovní cestu**, díky které je možno si opatřit pravé bohatství, totiž nevyčerpatelný poklad v nebi (srov. Lk 12,32–34). Materiální chudoba není nikdy cílem sama o sobě,



nýbrž **prostředkem k následování Krista**, který – jak připomíná sv. Pavel Korintánům – *ačkoliv bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby* (2 Kor 8,9).

Výzva bohatým národům

Na tomto místě nemohu ještě jednou nepřipomenout, že chudí představují dnes výzvu především pro blahobytné národy naší planety, na které miliony osob žijí v podmínkách lidsky nedůstojných a mnozí doslova umírají hladem. Zvěstovat Boha Otce těmto bratřím není možné bez úsilí spolupracovat ve jménu Kristově na **budování spravedlivější společnosti**.

Církev odjakživa, a zvláště svým sociálním učením od *Re-rum novarum* po *Centesimus annus* se snažila rozvíjet problematiku těch nejchudších. Velké jubileum roku 2000 je třeba prožívat jako poslední příležitost k ráznému obrácení lidských srdcí, aby Duch svatý probudil v tomto směru nové svědky. Křesťané spolu se všemi lidmi dobré vůle musí přispět přiměřenými ekonomickými a politickými programy k takovým strukturálním změnám, aby lidstvo bylo zbaveno neštěstí chudoby (srov. CA 57).

Bolletino Vaticano
27. 10. 1999

Mezititulky a výraznění
redakce Světla

Nejvznešenější podnikání

Zamyšlení nad liturgickými texty
dnešní neděle

Byl jsi věrný nad málem, ustanovím tě nad mnohým

Když jsi Ježíše provázel vytrvale při jeho veřejném působení, nesmíš scházet ani při jeho závěru. Vrací se ve svém posledním vystoupení v různých obměnách k závažné tématice posledních věcí člověka, tedy k tomu, co i pro tebe bude rozhodující na celou věčnost. Soustřed' se a pros, abys s užitkem přijal jeho poslední podobnost.

Ježíš ti tímto svým podobnostím ukazuje novým způsobem, že od tebe očekává něco víc než jen to, že neporušíš žádné příkázání: tvým povoláním je *být užitečný* pro Boží království. Nepřišel, aby tě jen omezoval zákazy a příkazy, nýbrž aby dal všemu tvému konání opravdový smysl a aby tě tak přivedl k pochopení tvé velké důstojnosti: Dovídáš se, že ti svěřil *svůj* vlastní, nesmírně vzácný a cenný majetek, a tak tě povolal, abys ses zasloužil o jeho rozmnožení. Učinil tě svým spolupodílníkem a blízkým spolupracovníkem.

Z vědomí, že jsi správcem hřiven, které patří Bohu, plyne ovšem i velká odpovědnost, ale nemusíš se obávat. Tvůj Pán ví velmi dobře, co může od tebe očekávat. Rozděluje své hřivny *podle schopností* a i ve svém vlastním zájmu ti neukládá nic, co by překračovalo tvé možnosti.

Co jsou tvé *hřivny*? Je to všechno, co jsi a co máš. Především ty sám jsi součást jeho vzácného pokladu, kterou ti svěřuje, abys ji svým vlastním přičiňením zhodnotil a zúročil. Čerpej z tohoto vědomí velkou a oprávněnou úctu sám sobě: ke svému tělu i ke své duši, ke všem svým schopnostem, talentům a darům. Měj na paměti, že jsi ve skutečnosti sám sebou jedině tím, že jsi Boží. Člověk bez Boha není úplným člověkem a nemůže docenit a zhodnotit velikost své lidské důstojnosti.

Nesmírnou hodnotu toho, co jsi a co ti bylo svěřeno, můžeš poznat z toho, že tě Bůh dary tvého těla a tvého ducha začlenil do svého stvořitelského díla. Přirozený život těla i nadpřirozený život duše chce Bůh předávat jen v součinnosti s člověkem. Máš možnost a poslání spolupodílet se na tom, co je v Božím stvořitelském díle nejvznešenější a nejcennější. Tomu má sloužit všechno, co konáš pro druhé, ať jsou to tvoje děti, tvoji drazí, nebo také ti, kterým vracíš jejich důstojnost, protože nouze těla nebo nouze duše je odsoudila k pouhému živoření.

Kde máš tedy své hřivny uplatnit? Především v radostném naplňování úkolů svého stavu. Posvěcuj je stálým vědomím, jak vznešenou službou je celý tvůj život. Máš všechny důvody, abys v souladu s prvním čtením podle vzoru *statečné ženy po všechny dny svého života pracoval radostnou rukou*.

Neboť tvou velkou hřivnou je také všechn tvůj čas. Žádný z jeho okamžiků se nedá zopakovat. Přicházejí a nenávratně odcházejí buďto zúročené láskou, která oslavuje Pána, nebo smutně prázdné, či dokonce znesvěcené zlem. Zvažuj dobře každou minci času, co vynes tam, kde ji investuješ. Když začínáš nový den, přijímej vždy znovu sám sebe ze štědré Otcovy ruky jako velkodušný úvěr, který máš každou svou myšlenkou, slovem i skutkem s vděčným úrokem splácet svému Stvořiteli.

Tvou hřivnou je i každé tvoje utrpení. Když tě navštíví, znamená to, že se ti nabízí příležitost spolupodílet se na rozmnožení nejvzácnějšího pokladu, do kterého sám Bůh vložil Život a Krev vlastního Syna. Hřivna tvého utrpení má takovou cenu, že se může přímo připojit k *útrapám Kristovým, aby z toho mělo prospěch celé jeho tělo*.⁽¹⁾ Pán ti je nabízí, i když ví, jak se bojíš. On zná dobře ten strach, při kterém i jeho polil pot smíšený s krví. Nebudeš-li se při tom dívat jen na sebe, ale na Kříž, jistě hřivnu utrpení nezakopeš. *Zůstaňte ve mně, a já ve vás. Kdo ve mně zůstane, ten nese hojné ovoce*.⁽²⁾ Ani netušíš, kolik je těch, kteří čekají právě na tento tvůj úrok. To všechno poznáš v den, kdy Pán přijde, aby s tebou provedl konečné zúčtování.

Jsi-li takto stále spojen s Pánem, nemusíš se obávat, že přijde náhle *jako zloděj v noci*. S Ježíšem jsi *synem světla a dne a tma nemá nad tebou právo*. Tma a nemilé překvapení hrozí těm, kdo si svévolně přisvojují, co jim nepatří, a zacházejí s tím, co je Pánovo, jako by to bylo jenom jejich. Nedbají na Pána a myslí si bláhově: *Je pokoj, bezpečí*. Služebníci *líní a špatní* však přijdou o všechno. Nic není horšího než *být hozen venku do temnot*.

Zdá se ti, že takový trest je příliš přísný? Není to nic víc než ztráta slíbené a nabízené odměny. Budeš-li *věrný nad málem*, odměna nekonečně přesahuje to, co tvá věrná služba Bohu vynesla. Budeš moci vejít do radosti, která je bezmezná. To, co ti Pán nabízí, je tak nesmírné, že to překračuje všechno pomyšlení. Nekonečností tohoto daru musíš poměřovat hloubku ztráty, která by tě potkala, kdyby ses projevil jako *neužitečný*. Pak by ti opravdu zbyl jen *pláč a skřípění zubů*.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ srov. Kol 1,24; ⁽²⁾ srov. zpěv k Aleluja (Jan 15, 4-5)

Liturgická čtení

1. čtení – Př 31,10–13.19–20.30–31
Rádnou ženu, kdo ji najde? Větší cenu má než perly. Srdce jejího manžela na ni spoléhá, o zisk nemá nouzi. Přináší mu jen prospěch, nikdy škodu, po všechny dny svého života. Shání vlnu a len, pracuje radostnou rukou. Svými rukama sahá po kuželi, její prsty se chápou vřetena. Svou dlaň otvírá ubožákovi, své rámě nabízí chudákovi. Půvab zklame, krása prchne, zato žena, která ctí Hospodina, zaslouží si chválu. Dejte jí z výtěžku jejích rukou, neboť u bran ji chválí její díla.

2. čtení – 1 Sol 5,1–6

Co se týká času a chvíle (příchodu Páně), není třeba, bratři, abychom vám o tom psali. Víte totiž sami velmi dobře, že onen den Páně přijde jako zloděj v noci. Až budou lidé říkat: „Je pokoj a bezpečí,“ tu na ně znenadání přitrhne záhuba jako porodní bolesti na těhotnou ženu. Nebudou moci jim uniknout. Ale vy, bratři, nejste ve tmě, že by vás ten den překvapil jako zloděj. Vy všichni jste přece synové světla a dne, noc ani tma nemá nad vámi právo! Nesmíme se tedy oddávat spánku jako ostatní, ale naopak: zůstaňme bdělí a střizliví.

Evangelium – Mt 25,14–30

Ježíš řekl svým učedníkům toto podobnoství: „Jeden člověk se chystal na cesty: zavolal si služebníky a svěřil jim svůj majetek. Jednomu dal pět hřiven, druhému dvě a třetímu jednu, každému podle jeho schopností, a odeslal.“

Ten, který dostal pět hřiven, hned šel, podnikavě jich využil a vyzískal pět dalších. Stejně i ten, který dostal dvě, vyzískal dvě další. Ale ten, který dostal jednu, šel, vykopal v zemi jámu a peníze svého pána ukryl.

Po delší době se pán těch služebníků vrátil a dal se s nimi do účtování. Přistoupil ten, který dostal pět hřiven, přinesl s sebou pět dalších a řekl: „Pane, pět hřiven jsi mi svěřil, hle – dalších pět jsem vydělal.“

Pán mu řekl: „Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojď se radovat se svým pánem.“

Přistoupil i ten, který dostal dvě hřivny, a řekl: „Pane, dvě hřivny jsi mi svěřil, hle – další dvě jsem vydělal.“

Pokračování na str. 7

Co zachraňuje, sjednocuje

Tridentský koncil byl několikrát svolán, pak suspendován, odložen, a opět svolán: měl se konat nejdříve v Mantově od 2. června 1536, pak ve Vicenze od 1. května 1538, dále od 1. listopadu 1942 v Tridentu, ale musel být opět o další tři roky odložen, aby se konečně sešel na základě listu Pavla III. 13. prosince 1545.

Již tento obtížný začátek ukazuje na těžkosti, které zastínilo to, co mělo sloužit jako jediný prostředek pro řešení dramatických problémů, jež v oné epoše obtížily křesťanství. Prameny té doby nazvaly Církev 16. století výstižně *Christianitas afflicta* – zoufalé křesťanství.

Pavel III. vyznačil zcela přesně úkoly, které uložil koncilu: odsouzení dogmatických bludů, reforma odstraňující zlozvyky, obnova jednoty a pokoje opětovným návratem disidentů a konečně společná obrana proti tureckému nebezpečí.

Rozkol mezi křesťany

Církev již dříve nutně potřebovala mravní obnovu jak církevní, tak světské oblasti, u kléru i u laiků. Dále bylo zřejmé, že je nutná reforma institucí, metod, mnoha zákonů a obyčejů, které zatěžovaly život věřících a vztah mezi církvemi. Tedy reformu *in capite et in membris*, v hlavě i v údech, tzn. v Římě i v místních církvích.

Dále zde panovala **všeobecná teologická nejistota**. Tato nejistota měla špatný vliv na celou Církev, která stála tvář v tvář těžkým výzvám oné doby. Stále dramatičtější a rozsáhlejší bylo **rozštěpení mezi katolíky a protestanty**. Koncil si předsevzal, že toto rozštěpení překoná. Právě z toho důvodu byl koncil svolán do Tridentu. Neboť Karel V. mohl toto město pokládat ještě na německé, ačkoliv bylo ve skutečnosti italské, tedy za ideální místo pro

»svobodný křesťanský koncil na německé půdě«.

Bohužel koncilu se nepodařilo dosáhnout cílů, které si předsevzal. Teologické nejistoty byly terénem, na kterém se ztrácela jednotu. Reformátoři se domnívali, že napadají oprávněně pouze zneužití a odchylky. Ve skutečnosti popírali již podstatné body církevního učení a církevní struktury.

Římu věrná strana ani dostatečně neuznala náhledy reformátorů, ani jim nemohla pomoci, aby se podíleli na pozitivním vývoji.

Když tedy koncil poprvé zasedl, jak si přál již od roku 1523, byl už rozkol zcela dokonán. Již nejméně dvacet let se protestantské místní církve spravovaly ve vlastní režii. Odpíraly jurisdikci biskupů a vytvořily takové struktury, které podléhaly autoritě knížat. Takové struktury byly se strukturami katolické Církve neslučitelné.

Koncilu nezbylo, než aby vzal na vědomí rozbití jednoty, které bylo úplné a potvrzené na bitevním poli. Bylo tedy možno pracovat jen na vyhlášení nauky a na katolické reformě.

Koncilní otcové se ovšem nevzdávali naděje, že přece jen dosáhnou jednoty. Proto byl Trident zvolen a zdůvodněn jako ideální místo pro cestu ke smíření.

Koncil stále oživovala silná touha po jednotě. Stačí jen se zamyslet nad obdivuhodným úsekem o tajemství Eucharistie, ve kterém se výslovně říká: „Konečně ale vyzývá, povzbuzuje, prosí a zapřísahá svatý koncil s otcovskou náklonností *z velkého milosrdenství našeho Boha* (Lk 1,78) všechny a jednoho každého, kdo se počítá ke jménu křesťan, aby v tomto »znamení jednoty«, v tomto »svazku lásky«, v tomto symbolu svornosti, se konečně spolu sešli a shodli s vědomím velké vznešenosti a mimořádné lásky

našeho Pána Ježíše Krista, který nám dal svou milovanou duši jako výkupné za naši spásu a své tělo nám dal za pokrm (srov. Jan 6,48–58).“ (Ses. XIII, kap. VIII, DH 1649)

Dogmatická prohlášení

Koncil si předsevzal směrodatně vysvětlit, definovat a předložit katolickou pravdu a vymezit ji proti novotám reformátorů.

Úkol vymezit jasné hranice víry pro Boží lid vedl také k některým omezením a zdůrazněním. To bylo pochopitelné a v dané hodině dokonce nutné; ty musely být začleněny ještě také do pozdějších úvah. Jestliže tedy došlo k jednostrannosti, jak tomu bylo např. v otázce zpovědi, pak to mělo určitý důvod: Koncil chtěl a musel se zaměřit na ty problémy, před které jej postavila reformace. A tak tyto problémy určovaly koncil.

Dogmatická prohlášení koncilu se chápala jako odpověď na ty nauky, které reformátoři popírali. Přesto jsou a zůstávají trvalým přínosem k chápání toho, čemu říkáme *depositum fidei* – poklad víry.

Tak byly vypracovány definice a prohlášení k různým problémům, jako jsou: otázka pramenů zjevení (Písmo svaté a tradice), ospravedlnění hříšníka skrze víru a milost, svobodná vůle a působení milosti, mše svatá a jiné svátosti a konečně Církev jako tajemství a svátost zaslíbení.

Perspektiva smíření a naléhavost nezbytných prohlášení vedly i k některým »ne«, která je třeba chápat ve světle dějinných souvislostí, ve kterých byla vyslovena. Na příklad »ne« k lidově řeči v liturgii, zdrženlivost zpřístupnit každému celou Biblii, odmítnutí přijímání pod obojí způsobou. Diskuse o svátosti kněžství však ukazuje, že koncil viděl svou úlohu i v teolo-

gické oblasti, ke které v této době ještě nedorostl.

Historická úloha, kterou bylo třeba splnit, a problémy, s nimiž se musel koncil naléhavě vyrovnat, vytvořily určité hranice. Ale uvnitř těchto hranic vykonal koncil navýsost pozitivní a velmi užitečné dílo.

Pokud jde o problém ospravedlnění hříšníka pouhou vírou, neuzavřeli se koncilní otcové předem proti fascinaci a hluboké religiozitě lutherského pojetí této základní kapitoly křesťanské zvěsti. Vyrovnali spíše tuto jednostrannost pevnějším zakotvením v církevní tradici a fundovanějším vysvětlením reálného působení milosti v člověku. Koncil ohlásil ve svěžím a živoucím kerygmatickém zápalu: »Víra je počátkem lidské spásy, základem a kořenem ospravedlnění.« (Ses. VI, kap. VIII, DH 1532)

Teologická metoda všeobsahujícího vztahu k Písmu svatému prokázala i v Tridentu svou životnost.

Zřízení kněžských seminářů

Oblast, ve které došlo k rozkolu a odkud čerpal svou sílu a svůj konsenzus, byla *reforma Církve*. Luther ji chápal tak, že ze svého učení o ospravedlnění z pouhé víry může vytvořit základnu, na které může zbudovat celou svou teologii a spiritualitu.

Koncil ze své strany odhalil v nejvlastnějším pastoračním charakteru úřadu úhelný bod, jak by mohl provést reformu Církve; viděl v tom přednostní kritérium pro posouzení situace ve světle evangelia, totiž v morálním, institucionálním, individuálním i všeobecném okruhu jak vyššího, tak nižšího kléru. Zřízení kněžských seminářů bylo velmi vhodným a účinným prostředkem, jak provést základní reformu.

Obnovit správný vztah mezi *officium* a *beneficium*, zajistit správný vztah mezi plnou mocí

římské kurie a kompetenci biskupů, předložit nový model duchovního vůdce (měl být zbožný, vzdělaný a schopný nejen udělovat svátosti, ale také kázat a vyučovat věřící; měl mít církevní »zplnomocnění«, ale současně měl být vzorem ctnosti): to byly požadavky, které vyplynuly ze *znovuobjevení podstatného pastoračního charakteru církevního úřadu*.

Tento rozhodující teologický bod tridentské reformy, který uznává biskupa za klíčový bod celé pastorační činnosti, proniká texty celého 23. zasedání Tridentského koncilu.

I když koncil nemohl splnit všechna očekávání vášnivých katolických reformistů, sdílel jejich nejdůležitější návrhy a starosti.

Kardinál Sirleto napsal v oněch letech: »Boží království je dokonale ustanoveno a můžeme říci, že již stojí přede dveřmi, když je Církev reformována, tj. bez závisti, bez simonie, bez ctižádosti, když se neusiluje o prebendy a prelatury, nýbrž když dobré křesťany musí vyhledávat a nutit je, aby je přijali, když celé Tělo Církve, od hlavy až k údům, je svaté a bez poskvrny, když pastýři pasou své ovce, a ne sami sebe, když ovce své pastýře poslouchají, když vladaři národy neutlačují, když jsou národy svým vládařům věrně oddány.«

Hlásání Božího slova je úkolem pastýřského úřadu, jak zdůraznil koncil. V jedné »Instrucio«, kterou předložil koncilu Gerolamo Seripando, čteme: »Kázání mají odpovídat čistému, správnému a autentickému chápání svaté Církve a mají jednoznačně souhlasit s církevními Otcí a s Písmem svatým. Mají být jasná, snadno srozumitelná a nikdy ne dvojnásobná. Kazatelé nemají usilovat o to, aby uspokojili svůj intelekt a svou chuť, že jim lidé naslouchají, protože vedou květnaté a moudré řeči, nýbrž že jim lidé naslouchají s pochopením, svo-

bodně a poslušně, protože se v nich zjevuje Duch svatý, jeho pravda a jeho síla. Jejich život nesmí být v rozporu s tím, co hlásají svými slovy.«

Chránit a znovu oživit

Péče o čistotu učení, nasazení pro evangelijní průhlednost církevní praxe, impulz k evangelizaci byly cíle, a i když omezeně, i výsledky Tridentského koncilu. Tyto úkoly má Církev stále. I dnes se musí Církev zabývat novým misijním úsilím a plnit je.

Dnes už zřejmě nehrozí Evropě nebezpečí od Turků. Ale jsou zde jiná, neméně vážná ohrožení, která vyvolávají starosti. Církev jim musí čelit s důvěrou a vytrvalostí, která vyplývá z vědomí mohutného působení Ducha svatého, který je duší Církve.

Rozkol mezi křesťany nadále trvá a je bolestivý. Od 2. vatikánského koncilu bylo možno podniknout mnohé kroky, ale cesta je ještě daleká a strmá. Pavel VI. řekl 8. března 1964: »Město Trident bylo zvoleno, aby ulehčilo setkání, postavilo mosty, nabídl smíření a přátelství. Tato radost a tato čest nebyla Tridentu dopřána. Ale musí mít stejně jako my stále živou, toužebnou, trpělivou a prosící tužbu po něčem takovém, dnes ještě více než dříve. Nesmí v pevnosti katolické víry vytyčovat žádné hranice, nýbrž musí otevírat dveře; nesmí dialog přerušovat, nýbrž musí jej pěstovat. Nesmí na dialog čekat, protože čtyři století se nekonal, nýbrž musí jej vyhledávat.«

A Církev Tridentu to svými intenzivními ekumenickými aktivitami udělala, ať už jde o církev, které vznikly z reformace, nebo o pravoslavnou církev, s níž vstoupila do »terapie lásky«, která se ukazuje plodná pro obě strany.

Pavel VI. dal Církvě úkol připomínat si ducha velkého koncilu, chránit ho a znovu oživit. Není to duch rozdělení a neto-

Poselství Královny míru

Medžugorje 25. 10. 1999

Drahe děti,

nezapomeňte: Toto je čas milosti.

Proto modlete se, modlete se, modlete se!

Děkuji vám, že jste přijaly mou výzvu.



„Nezapomeňte! Nezapomínejte...“

Stručnost tohoto poselství svaté Panny jen zdůrazňuje intenzitu jejích slov. Je pravda, že si na všechno zvykneme; a to, co se nám jeden den jeví jako mimořádné, „díky“ opakování se nám stane banálním.

Říkáme si: „Být já svědkem Kristových zázraků, byl bych za ním šel na konec světa“ – a přece byl tak sám na Kalvárii! Kde byli ti, co byli uzdraveni, co „pili“ jeho slova a zakusili veliké štěstí v jeho přítomnosti?

Nezapomínejme, že žijeme čas milosti a můžeme o milosti prosit a rozsévat ji kolem sebe, zejména pro Církev.

Nevíme, co bude po Janu Pavlu II. Vzpomeňme na Ježíšovo upozornění, že „bíti budou pastýře a ovce se rozutekají“. Ale nyní je čas, kdy ještě můžeme shromažďovat stáde, dokud je pastýř s námi.

Bratr Efraim k poselství Královny míru 25. 10. 1999

lerance, nýbrž duch dialogu a bratrství, duch vášnivého hledání toho, co nás spojuje.

Nejdelší a nejslavnější a nejnosnější koncil církevních dějin, jak jej nazval kardinál Urbani, má ještě i dnes velký a pozitivní význam. To nelze popřít, protože jeho dogmatické definice jsou neodvolatelné a jeho dílo obnovy poznamenalo navždy tvář, život a dějiny katolické Církve. Jeho dílo je třeba chápat ve světle dalších koncilů, 1. a především 2. vatikánského koncilu, který jej cituje více než kterékoli jiný koncil. Bylo by

nezodpovědné jeho význam zužovat. To by znamenalo zabránit správnému chápání cesty, kterou Církev ušla za posledních 450 let.

Je třeba stále znovu se vracet ke Tridentskému koncilu, pokud chceme dosáhnout cílů, které ohlásil Pavel III. při prvním svolání koncilu a které Pius IV. potvrdil: cíle, které jsou plně platné i dnes, ve zcela změněném dějinném kontextu. Tyto cíle jsou: nefalšovaná víra, jednota křesťanů, svatost mravů, mír ve světě.

30giorni, překlad -lš-

Jeden z mnoha

Eucharistický zázrak v El Cebrero

»Nato Pán způsobil zázrak: přesně v tom okamžiku změnila se hostie a víno v Tělo a Krev. Náš milosrdný Bůh chtěl tak zázračným způsobem otevřít oči nešťastnému knězi, který pochyboval, a odměnit víru chudých sedláků, kteří navzdory velké nepohodě přišli na nejsvětější oběť.«

Historie eucharistického zázraku, který se stal v roce 1300 ve španělském El Cebrero.

Horami se vinou cesty a kříží se s cestami dějin. Myslím tím cesty slavného španělského *Camino*, které vedou do Santiaga de Compostella. Lidé celé Evropy putovali touto středověkou cestou ke hrobu apoštola Jakuba, který vedle svého bratra Jana a apoštola Petra patřil ke třem oblíbeným Kristovým učedníkům. K dějinám této poutní cesty patří také vesnice *El Cebrero*. Leží 1300 m nad mořem na příkrém vrchu na hranici mezi Galicií a Leónem. Několik domků z horských kamenů, předrománský kostelík, velmi starý klášter a útulek pro poutníky – to je všechno. Již v polovině devátého století byl *El Cebrero* stanicí na cestě do Santiaga de Compostella, kterou

sil. K této odlehlé a často do galicijských mlh zahalené noclehárně se vracelo stále více poutníků na své cestě do Santiaga. Stala se z ní dokonce nejdůležitější zastávka, protože zde se v r. 1300 v rukou benediktinského mnicha stal zázrak. Pán dal jemu a přítomným sedlákům jejich vlastními smysly poznat svou reálnou přítomnost v Eucharistii. Před jejich očima se změnila způsoby chleba a vína v Tělo a Krev. Zpráva o tomto zázraku se záhy rozšířila až k hranicím Evropy a *El Cebrero* se stal poznávacím znamením pro *Camino*. Poutníci vyprávěli o této události, kamkoliv přišli. Od té doby nebylo jediného průvodce, který by nevyprávěl poutníkům, kteří šli tam nebo nazpět, aby se zastavili v útulku a pomodlili se v malém galicijském kostelíku, kde Pán ukázal lidským smyslům své Tělo a svou Krev. Na cestě *Camino* chtěl Ježíš ještě jednou ukázat cestu dějin.

Pán uskutečňuje zázrak

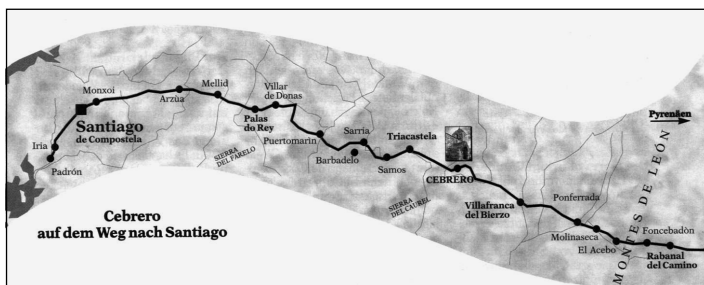
Jeden benediktinský mnich zanechal počátkem 17. století podrobnou kroniku událostí a zanechal tak v písemné formě zprávu, kterou vypravovali clunští mniši ze Saint-Geraud-d'Aurillac, kteří od 9. do 15. století spravovali kostelík a hostinec v *El Cebrero*. Pater Yepes vypravuje:

»Juan Santin byl zemědělský dělník v této krajině. Bydlel ve vesnici Berjamoyir, vzdálené od Cebrera tři kilometry. Dříve než šel do práce na pole, vážil



cestu ke klášternímu kostelíku. Choval velkou úctu k nejsvětější oběti a od každodenní účasti jej nemohlo odradit nic, ani práce, ani nepohoda. I když sníh pokrýl domy a cesty a fičel prudký vítr, Juan si vzal svůj kabát a šel do kostela. Jeden kněz sloužil tehdy mši svatou a byl právě před proměňováním. Myslel si, že v tomto počasí jistě nikdo nepřijde. Když najednou uviděl, jak do kostela vstupují sedláci, zabručel: „Co vás to napadlo, škrábat se sem v takové slotě, jenom abyste viděli kousek chleba a trochu vína?“ A v tom Pán způsobil zázrak – přesně v tom okamžiku,« vypravoval mnich, »hostie a víno se změnila v Tělo a Krev. Náš milosrdný Bůh chtěl

Aragonského, a byla vlídně přijata také v *El Cebrero*. Při této příležitosti chtěla královna spatřit zázračné relikvie a darovala klášteru pro Tělo a Krev drahocenný relikviář. Benediktinský mnich uzavírá své vypravování tímto svědectvím: »I když jsem nehodný, poklonil jsem se tomuto tajemství a viděl jsem obě nádoby, když jsem na to místo přišel. Jedna z nich obsahuje krev. Vypadá, jako by byla právě prolita, je rudá jako krev právě zabitého beránka. Tělo vypadá jako uzené, je zabarvené a suché. Kalich, který je dodnes uchovávan, nese uvnitř stopy krve. Všechny tyto relikvie se nosí ve slavnostním průvodu o Božím Těle. Mniši si obléknou posvátná roucha, zapálí



jacots – poutníci – velmi dobře znali. Po dlouhé cestě horami a také vzhledem k drsnému podnebí byl tento hostinec velmi potřebný k novému načerpání

tímto zázračným způsobem otevřít oči nešťastnému knězi, který pochyboval, a odměnit víru chudých sedláků, kteří navzdory velké nepohodě přišli na nejsvětější oběť.«

Pater Yepes dále vysvětluje, že proměněné způsoby, Tělo a Krev, zůstaly dlouhý čas v té podobě, jak je bylo možno vidět po zázraku: na pateně a v kalichu. Jednou v září 1486 putovala do Santiaga de Compostella královna Isabella Kastilská, manželka Ferdinanda

všechny svíce a za velké úcty poutníků nesou relikvie.«

Poutník neboli ten, kdo chce vidět

Přesné datum zázraku je nicméně neznámé. Nejstarší dokument pochází z r. 1459 a ten uvádí pro zázrak rok 1300. Jedná se o bulu Pia II. Ten dal v prvním roce svého pontifikátu vystavit bulu ke cti »svatyně v *El Cebrero* v diecézi Lugo na *Camino del Santiago*, kde se

léta Páně 1300 uskutečnil zázrak».

Touto bulou udělil Pius II. kajcníkům, kteří se vyzpovídají a v určitých svátečních dnech navštíví relikvie, odpustky sedm let. Později také Inocenc VIII. v r. 1487 a Alexander VI. v r. 1496 uvádějí ve svých bulách tento zázrak a zajišťují mi-



losti a odpustky poutníkům, kteří relikvie navštíví. Z pramenů víme, že předrománský kostelík, který postavili poustevníci r. 836, krátce po objevení Jakubova hrobu, a klášterní noclehárna *Hospederia del Zebrero*, kterou postavili benedikтинští mniši v 11. století vedle kostelíku, byly od 14. století nejdůležitější zastávkou na poutní cestě do Santiaga. V průběhu staletí udělili mnozí šlechtici a králové Španělska stejně jako četní vysocí církevní hodnostáři této svatyni četné dary a privilegia. Když v r. 1461 zničil požár část kostelíka a noc-

lehárnu, poslalo i mnoho římských kardinálů příspěvky na okamžitou obnovu svatyně, jak to dokládají papežské registry. Mluví se zde např. o kardinálu-knězi z Travestere jménem Jan, který poslal značnou sumu a ve prospěch galicijského kostela se zřekl své renty.

Historie eucharistického zázraku v El Cebrero, který byl časem obestřen legendami, inspirovala básníky a spisovatele. Svatý kalich, ve kterém bylo proměněno víno na Krev, je znám po celém Západě jako »svatý galicijský Grál« a podle názoru mnoha odborníků sloužil Wagnerovi jako námět k jeho *Parzivalu*.

Eucharistické relikvie jsou dnes vystaveny v boční kapli. Kalich a patena (obojí z 12. století), na nichž, resp. v nichž se zázrak stal, jsou od r. 1961 ve vitríně nad oltářem, kterou dali lidé pořídit. Ve stejné vitríně se nachází relikviář, který uchovává Tělo a Krev od návštěvy královny Isabelly.

Kostel patří dnes diecézi. Dříve to byl kostel *Sankt Gerhard*, dnes nese kostel titul *Santa Maria La Reale, Virgen del Santo Milagro* (Panny svatého zázraku). V kapli, ve které se stal zázrak, je socha z 12. století, která se těší velké úctě. Socha je mírně nakloněná dopředu. Podle staré legendy se tehdy Panna Maria naklonila, aby vzdala úctu Tělu a Krvi svého Syna. Poutníci se zde scházejí především o slavnostech Těla a Krve Páně a Nanebevzetí Panny Marie



a o svátku Narození Panny Marie. 9. září je zde slaven výroční den zázraku. Ten den se koná slavnostní průvod s Nejsvětější svátostí, s relikviemi a sochou Panny Marie.

Eugenio Romero Pose, světitel biskup z Madridu, říká: »Je pozoruhodné, že zázrak se stal právě na poutní cestě, po které chodili lidé z celé Evropy. Eucharistický kult v El Cebrero je součástí dějin *Camino* do Santiaga, který dosud nebyl náleži-

tě doceněn. Mezi pokrmem na cestu, tj. Eucharistií, a poutníkem, který je *homo viator* – člověk na cestě – je hluboký vztah. Eucharistie zdůrazňuje viditelnost a uchopitelnost, je Ježíšovým Tělem a Krví. A člověk na cestě, *homo viator*, je jen ten, kdo chce vidět, ověřit. Copak netouží po zviditelnění, neusiluje, aby tajemství v dějinách bylo viditelné a hmatatelné?

30giorni 5/95
Překlad IŠ-



LITURGICKÉ ČTENÍ – pokračování ze str. 3

Pán mu řekl: ‚Správně, služebníku dobrý a věrný. Málo jsi spravoval věrně, mnoho ti svěřím. Pojď se radovat se svým pánem.‘ Přistoupil pak i ten, který dostal jednu hřivnu, a řekl: ‚Pane, vím, že jsi tvrdý člověk; sklízíš, kde jsi nesel, a sbíráš, kde jsi nerozsypal. Měl jsem strach, a proto jsem tvou hřivnu ukryl v zemi. Tady máš, co ti patří.‘

Pán mu odpověděl: ‚Služebníku špatný a líný! Věděl jsi, že sklízím, kde jsem nesel, a sbírám, kde jsem nerozsypal? Měl jsi tedy moje peníze uložit u směnárníků, a já bych si při návratu vyzvedl i s úrokem, co je moje. Vezměte mu tu hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven. Neboť každému, kdo má, bude dáno, a bude mít nadbytek. Kdo nemá, tomu bude vzato i to, co má. A tohoto služebníka, který není k ničemu, hodte ven do temnot. Tam bude pláč a skřípění zubů.‘

Jistota jako plod úžasu

Kardinál Godfried Danneels

Po II. vatikánském koncilu udělali někteří posledním kritériem jistoty své vlastní mínění a hodnocení. Do Církve se vloudil subjektivismus, a částečně dokonce popírání základních pravd, což rozhodně nebylo záměrem koncilu. Nyní prožíváme v centru Církve určitou protireakci. Ta má zabránit, aby se víra nestala záležitostí osobních pocitů. Obrana a předkládání základních obsahů víry je vždy něco dobrého. Dogmata jsou jako hráze řeky, které usměrní proud křesťanského života, takže může nerušeně protékat. Ovšem jediné, co udržuje život Církve a nedovoluje, aby se odchýlil od správné cesty, je **modlitba, přijímání svátostí, to znamená mystický život Církve**. V první řadě jsou to vždy **světci, kteří chrání dobro zjevení**.

Křesťanská pravda je **mysterium**. Vstupuje vždy jako danost zvenčí a je vždy větší než my sami, je to živoucí skutečnost, kterou musíme s pokorou uznávat. Není to něco, co je možno nabýt osvojením. Je to spíše samo tajemství, které se zjevuje a jak lidský rozum, tak lidské srdce zvláštní silou jako magnet přitahuje a přesvědčuje. **Lidský duch si jistotu o pravdě víry neopatřuje vlastními silami**.

Ale idea jistoty v dnešní Církvi sleduje spíše stopy moderních ideologií a myšlenkových systémů: Existují správné výpovědi, kterým se někdo pokouší sledem logických argumentů propůjčit přesvědčivou sílu. Jedná se o ideu jistoty, která je zbavena veškeré *pietas* (zbožnosti), jak říká Tridentský koncil v dekretu o ospravedlnění. Je to tedy jistota, která skutečnost neuznává s pokorou, nýbrž nahrazuje ji tím, co si sama vytvořila. Je to projekce subjektu.

Někteří současníci, místo aby se věrně přidrželi zjeveného tajemství, prosazují nároky teologického systému, který vytvořili svými tezemi, jimiž chtějí ovládnout skutečnost. To je případ těch, kteří se pokoušejí odvodit spásu člověka z teologické teze, že všichni lidé v hloubi svého bytí již náležejí ke Kristu, protože Kristus je středem kosmu a dějin (např. Th. de Chardin & spol., pozn. překl.). Tak se pokoušejí celé dějiny spásy a milosti přetvořit na matematickou formuli, jejíž výsledek je již nyní zcela zajištěn. Při tomto ustrnutí na pojmových jistotách a představách se ztrácí jeden důležitý moment, že totiž **skutečnost, a tím i pravda nejsou žádným lidským výplodem, nýbrž darem**.

Stejný problém pronikl i do liturgie. Liturgie je něco, co přichází k člověku zvenčí. Liturgie je pro Církve jako dům, do kterého vstupují věřící s pokorou a úctou, dům, který je zde a který založil Ježíš Kristus. V domě je možno přemístit nábytek, nikoliv však dům. Liturgii slaví Bůh. Dnes se liturgie chápe jako určitý druh divadla o Bohu, jako lidský výplod. Přinášíme a vyjadřujeme své pocity, své zkušenosti, své úzkosti a dobrá předsevzetí a děláme si představy o tom, jak chápat Boha. Tak jsou i znamení, modlitby, úvahy a nauky jen prostředky, jak scénicky představit Boha. I když to všechno je jakkoliv ušlechtilé a vznešené, odporuje to dynamice křesťanské liturgie. Znamení už nejsou znameními, která stanoví Pán. Vytvořené symboly a znamení jsou spíše jen lidským úsilím o vyjádření, že to člověk *dělá, jako by to dělal Bůh*. Je to sebeprojekce, projekce úsilí o obraz neznámého Boha. Jimi symbolizujeme jen sami sebe.



Souhlasím s kardinálem Ratzingerem v tom, že se v Církvi příliš rozšířilo ustavičné oslavování. Toto klima ustavičného slavení není normální situací křesťanského života. Myslím, že v tom se projevuje postmoderní myšlení, podle kterého něco existuje jen tehdy, když to budí rozruch, když je to vidět v televizi. Není možno slavit jeden svátek za druhým, jinak to nejsou svátky, ale »normální všední dny«. Svátek stojí ve službách všedního dne. Neděle bez šesti normálních všedních pracovních dnů nemá smysl. Ale dnes se děje opak: všední dny získávají smysl tím, že jsou přípravou na neděli.

Mnozí si myslí, že úkolem dne je nově předložit a vysvětlit křesťanské pravdy. Pokoušíme se přesvědčovat mnohmluvnými řečmi o věrohodnosti a nezbytnosti své pravdy. Ale to vychází ze špatných předpokladů. Jestliže křesťanství se neseťká u lidí se zájmem, pak důvodem není v první řadě nedostatečné vysvětlování pravd

křesťanství. Proč by mělo být evangelium a křesťanství zajímavé jenom proto, že bylo dokázáno a vysvětleno jako pravda? Dnes panuje, pokud jde o pravdu, velká skepse. Představa křesťanství jako komplexu pravd nebo trvání na mravních ctnostech naráží na odpor.

Křesťanská jistota není výsledkem výkladu, není to žádný filozofický objev, jak říká 1. vatikánský koncil. Nikdo se nestává křesťanem a neroste v jistotě své víry na základě výkladů a rozborů křesťanských pravd, nýbrž na základě **setkání s milostí prosycenou přítomností živého Ježíše Krista**. Na začátku stojí vždy estetický zážitek, setkání s něčím, co je krásné a co přitahuje. Pozoruhodné je, že ty první, které Ježíš potkal, prostě zavolal: *Následujte mě!* Neřekl: Vyslechněte si pravdy, které vám oznámím, a přemýšlejte o nich. Jen vyzval k následování. Představu nemůžeme následovat, následovat můžeme lidskou přítomnost, která budí zájem. Jestliže na počátku nestojí setkání,

Milostivá léta v dějinách Církve

1300: První Jubilejní rok v dějinách

První Svatý rok v dějinách vůbec vyhlásil papež Bonifác VIII. (1294–1303). Toto rozhodnutí dalo novou dimenzi a nový význam poutím k hrobům svatých Petra a Pavla. Počátek novověku přispěl značně k růstu počtu poutí, které přicházely do Říma, aby v bazilice sv. Petra uctily nejvýznamnější relikvii, roušku sv. Veroniky s tváří trpícího Spasitele. Ustavivší příliv poutníků přiměl Bonifáce VIII. vyhlásit Jubilejní neboli Svatý rok každých sto let a spojit jej s plnomocnými odpustky. Komentátor té doby zaznamenal, že se nikdy neprojevila tak velká horlivost víry a zbožnost u křesťanského lidu.

1350: Jubilejní rok bez papeže

V r. 1343 se odebrala římská delegace k papeži Klementu VI. (1342–1352), který sídlil od r. 1309 v Avignonu ve vyhnanství, aby požádala o Jubilejní rok v kratším intervalu 50 let. Tato žádost se opírala o starou židovskou tradici, kde se v 3. knize Mojžíšově hovoří o tom, že každý 50. rok je rokem milostivým. Římané prosili o Jubilejní rok také proto, že v městě vzrůstala nespokojenost s tak dlouhou nepřítomností papeže a události Jubilejního roku mohly být vhodnou příležitostí k jeho návratu na římský stolec. Klement VI. vyhlásil Milostivé léto v tomto dřívějším termínu a udělil plnomocné od-

pušky nejen poutníkům, kteří navštíví hrob apoštolů, ale do míst odpustků byla zahrnuta také lateránská bazilika sv. Jana. Z důvodů politických se však papež do Říma vrátit nemohl.

1390: Jubilejní rok v novém časovém odstupu

Velké východní schizma r. 1378 narušilo následnost jubilejních roků. Jednalo se totiž o konflikt spojený s legální volbou papeže. Také v tomto Jubilejním roce byl změněn časový rámec, protože byl předložen záměr vyhlášovat milostivá léta každých 33 let na památku Ježíšova pozemského života. Byla zde řada důvodů posunout ko-



Bazilika sv. Petra

nání jubilea až na rok 1390. Vyhlásil jej Bonifác IX. (1389–1404). V době tohoto jubilea byla do listiny bazilik, které měli poutníci navštěvovat, zařazena také bazilika Santa Maria Maggiore.

1400: Kající pouť

Bonifác IX. toužil, aby Milostivé léto bylo vyhlášeno také v roce 1400 a mohl se pak zachovávat padesátiletý cyklus, jak bylo rozhodnuto v r. 1350.

Pokračování na str. 10



193 - BONIFATIUS VIII



198 - CLEMENS VI



203 - BONIFATIUS IX

kteří probouzí zájem, jsou všechny snahy vysvětlit křesťanství zbytečné.

Řehoř Naziánský říká: *Pojmy vytvářejí modly, jen úžas vede k poznání.* Život apoštolů s Ježíšem byl takovou zkušeností. Jejich jistota klíčila, kvetla a rostla na základě fascinace, kterou vyvolávala skutečná přítomnost, na základě úžasu, který se stále obnovoval v průběhu společenství s Ježíšem a byl stále větší. Jak říká sv. Augustin: *Non cognoscitur nisi per amicitiam* – Nepoznáváme, jestliže to není skrze přátelství. Poznali Ježíše, protože v úžasu nad jeho přítomností s ním žili a stali se jeho přáteli. To je zvláště výrazné ve zprávách o Ježíšově zmrtnýchvstání. Když Zmrtvýchvstálý potkal apoštoly, nevedl žádné velké řeči a nevyzýval

apoštoly k úvahám a přemýšlení o smyslu. Ježíš neproslovil žádné horské kázání a nevyprávěl po svém zmrtnýchvstání žádné další podobenství. Když k nim vstoupí, řekne jednoduše: Podívejte se, jsem to já! **Úžasem apoštolů tváří v tvář jeho smysly ověřitelné přítomnosti po velikonoční události, která úžas prvního setkání ještě větší mírou obnovila, začala víra světa.** Slova a samy myšlenky nemohou ovlivnit jistotu víry, protože ta leží v oblasti nadpřirozeného řádu, to znamená je plodem milosti daného zjevení a sdělení. Proto se divím, že Církev se v převážně většině obrací na Pána v třetí osobě: On je. Potřebujeme více TY, TY modliteb a svátostí. Mezi úvahou o Boží velikosti a mezi možnostmi říct: PANE, TY JSI

VELIKÝ A MILOSRDNÝ je obrovský rozdíl.

Kdyby křesťanství bylo především vynikající vyučovací obor, byli by odborníci, jejichž povoláním je znát pravdu, ve výhodě. Ale protože jistota úžasu vychází ze setkání, může jí skrze milost dosáhnout každý.

Ježíš to sám řekl: *Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že jsi tyto věci skryl před moudrými a učenými a zjevil je maličkým.* Ježíš nad tím žasl. Je to jedno z mála míst, kde evangelium vyzvedává Ježíšův úžas. Na jiném místě žasne Ježíš nad vírou setníka z Kafarna. **I Bůh je ve svém srdci dojat a užaslý, když vidí, jak lidé žasnou nad projevy jeho milosti.**

Milost víry nám propůjčuje hlubokou lidskou jistotu, ale to

není *vytvořená* jistota. Ten, kdo následuje Ježíše, nemůže předem naplánovat každou etapu cesty. Apoštolové, kteří jej následovali, kráčeli v jeho stopách, ale ani ve snu nepomysleli na to, že jdou vstříc kříži a zmrtnýchvstání. Jako když děti následují otce ve sněhu. Přes jeho široká záda nevidí, kam jdou. Ale otec je u nich, proto jsou spokojeny a jisty si svou cestou. Křesťanská jistota, o které zpívá žalmista, obsahuje tuto dynamiku úžasu důvěry dítěte, které je v náručí matky. **Chce-li někdo víru racionalizovat do systému, aniž by pokorně respektoval to, co říká evangelium, pokouší se uchvátit tajemství do svého vlastnictví.**

Podle 30giorni 12/98

Překlad -lš-

Máme psát „našeho letopočtu“, nebo „před a po Kristu“ ?

Již za několik týdnů vstoupíme do posledního roku druhého tisíciletí křesťanské éry. Je to důvod k novým nadějím, ale také příležitost k ohlédnutí za uplynulým časem. Jak se vlastně v Evropě v minulých státech počítal čas a jakých letopočtů se užívalo?

Letopočtů se v Evropě vystřídal několik. Některé byly v užívání dlouhá staletí (např. počítání byzantské), jiné měly jenom jepičí život (např. letopočet velké francouzské revoluce). Uveďme zde nejdůležitější z nich:

a) Athénský kalendář začínal novoluním po letním slunovratu (asi v polovině července). Měl 12 měsíců a 354 dnů. Roky se v Athénách počítaly podle funkčního období nejvyšších úředníků – archontů, ve Spartě podle panujícího krále. Kalendář byl těžkopádný, protože bylo nezbytné vést seznamy vládařů a úředníků. Proto byl nahrazen počítáním podle olympiád.

b) Olympiády představovaly pravidelný čtyřletý cyklus, který začínal koncem léta, v době našeho srpna – září. Tehdy se v řecké Olympii konaly všenárodní helénské hry. Kdy hry vznikly, není známo. Od r. 776 př. Kr. se začala zapisovat jména vítězů (běh, zápas, později koňské dostihy, vozatajství) a vést pravidelné záznamy. Tento rok se stal základem řeckého kalendáře.

c) Římský kalendář zvaný juliánský je pojmenovaný podle

diktátora a nejvyššího kněze Gaia Julia Caesara. Ten v r. 46 př. Kr. povolal z Egypta astronoma a matematika Sósigena a po poradě s učenci vyhlásil kalendářní reformu. Jeho kalendář měl 365 a 1/4 dne. Každý čtvrtý rok byl přestupný, tj. o jeden den delší. Římský kalendář začínal původně 1. březnem, tedy na začátku jara. Ale již v 2. stol. př. Kr. se ustálil zvyk, že nejvyšší úředníci – konzulové – nastupovali do svého úřadu 1. ledna. Aby se počítání roků sjednotilo, byl za první den roku přijat 1. leden. Juliánský kalendář se udržel v platnosti až do r. 1582, kdy byl z popudu papeže Řehoře XIII. nahrazen kalendářem dnešním – gregoriánským. Rozdíl mezi juliánským a gregoriánským kalendářem je 13 dní a zanedlouho to bude již 14 dní. Pravoslavná církev, která užívá juliánský kalendář dodnes, slaví proto Vánoce 7. ledna. Juliánský kalendář počítal léta od založení města Říma (ab Urbe condita = od založení Města) podle výpočtů M. Terentia Varrona provedených r. 43 př. Kr. Za základ byla vzato datum 21. 4. 753 př. Kr.

e) Kalendář židovský počítající „od stvoření světa“ r. 3761 př. Kr.

f) Španělský kalendář (Aera Hispanica – španělská éra) se užíval v 5.–15. stol. po Kr. ve Španělsku, Portugalsku, jižní Francii a sev. Africe. Jeho základem bylo datum 1. 1. 38 př. Kr., o jehož původu není nic

známo. Snad souviselo s nějakými velikonocními tabulkami.

g) Pozdněantický kalendář Diokleciánův (Anni Diocletiani – léta Diokleciánova), který měl za základ datum 29. 8. 284 po Kr., což byl den nástupu na trůn římského císaře Diokleciána (vládl v letech 284–305, zemřel ve Splitu r. 313), známého pronásledovatele křesťanů.

h) Byzantský kalendář, rozšířený především na křesťanském Východě, jenž začínal datem 1. 9. 5509 př. Kr., domnělým dnem stvoření světa. Byzantská říše navazovala na pozdněantickou Východořímskou říši a trvala 1000 let. Ve svém rozkvětu zahrnovala střední a jižní Itálii, Řecko, Malou Asii, část Arménie, Sýrii, Palestinu, Egypt, pobřeží sev. Afriky a Sicílii. Nový rok začínal dnem 1. září, kdy po skončené sklizni polních plodin začínala nová hospodářská sezóna. Po zániku Byzance – když hlavní město Konstantinopol – Cařihrad dobyli r. 1453 Turci – se tento kalendář udržel v Rusku. Teprve car Petr Veliký (vládl v letech 1689–1725) v rámci svých reforem, které měly Rusko přiblížit Evropě, nařídil r. 1700 užívání letopočtu od narození Krista.

i) Západoevropský křesťanský kalendář, který nahradil počítání podle vlády císaře Diokleciána. Základem je rok narození Ježíše Krista, zakladatele křesťanství, Pána a Spasitele. Tento rok stanovil na základě svých úvah okolo r. 526 učený mnich Dionýsius Exiguus († 540). Rok narození Páně byl vypočítán na svou dobu přesně, neboť Exiguus neměl po ruce žádné autentické historické podklady a ani evangelia konkrétní datum neuvádějí. Dnešní badatelé jsou toho názoru, že narození Ježíšovo jako dějinné osoby se stalo asi o šest let dříve, než začíná Dionýsiem stanovený letopočet. Je totiž jisté, že židovský král Herodes Veliký, uváděný v evangeliích, zemřel

r. 4 př. Kr. a ještě před tím dal v Betlémě povraždit všechny chlapce až do dvou let věku.

Křesťanský nový rok začínal ve starověku 1. lednem, od 5. stol. po Kr. 1. březnem (důležitým pro výpočet data Velikonoc), dále ve středověku 25. březnem (Zvěstování Páně) nebo 25. prosincem (Narození Páně). 1. leden se definitivně prosadil až v 18. stol., tedy asi před dvěma sty léty.

j) Kalendář republikánů za velké francouzské revoluce odmítl křesťanské svátky a zjevně náboženství vůbec. Proto byly místo týdnů zavedeny dekády a datovat se započalo od založení republiky 1792. Kalendář se pro svoji zřejmou neživotnost přestal užívat již r. 1805.

Jak máme psát letopočet? Měli bychom užívat označení „před Kristem“ a „po Kristu“, ve zkratce „př. Kr.“ a „po Kr.“, jak bylo v naší vlasti dobrým zvykem. Za vlády komunistů, kdy jakákoli kladná zmínka o křesťanství byla zakázaná, byl zaveden termín „před naším letopočtem“ a „našeho letopočtu“, ve zkratce „př. n. l.“ a „n. l.“ Již samotný výraz „naš letopočet“ působí amatérsky, je nicneřikající, na první pohled přitazený za vlasy. Když existuje náš letopočet, pak je asi také váš letopočet, jejich letopočet atd. Kdo jsme my, vy, oni? Jistě chápeme, že lidé nábožensky nevěřící nemusi mít ke Kristu vztah a možná jim vadí, že mají datovat podle někoho, kdo je jim lhostejný. Proto se někdy setkáváme z označením „obecný letopočet“, ve zkratce „p. o. l.“ a „o. l.“ Zní to již o něco lépe, ale konec konců se jedná opět o zastírací manévr. Stávající letopočet je na celém světě přijatý, to je pravda, ale datuje se od Krista, ať to přiznáme, nebo ne. Proto bychom se alespoň v katolickém tisku a křesťanské literatuře vůbec měli vrátit k historickému mezníku, jímž je příchod Božího Syna Ježíše na tento svět.

Pavel Vácha

Milostivá léta v dějinách Církve – pokračování ze str. 9

V tom roce byla Církev ještě rozdělena mezi Řím a Avignon. Francouzští, španělští a zčásti italské křesťané se jubilejní pouti neúčastnili, protože jejich monarchové, kteří patřili ke schizmatické církvi, jim účast nedovolili. Bonifác IX. rozšířil počet bazilik pro získání odpust-

ků: sv. Vavřinec za hradbami, bazilika Panny Marie v Zatiběří a Panteon (Santa Maria Rotonda). V roce 1400 začaly tzv. kající pouti. Pouť vyšla z různých míst severní Itálie a směřovala do Říma pod heslem: »Pokoj a milosrdenství«.

(Pokračování)

Svatý farář Arský 12

Stále častěji se stávalo, že potkával na ulici lidi, kteří mu říkali: »Přijdu se vyzpovídat.« V jednom svém kázání prohlásil sv. farář Arský: »*Ars už není ten starý Ars!* Ve všech možných farnostech jsem zpovídal a kázal u příležitosti jubilejí a lidových misii. Ale nikde jsem nenašel to, co prožívám zde!«

Nejen o nedělích a svátcích, ale také ve všední dny přicházeli lidé na mši svatou. Žádná výuka náboženství a žádné kázání jim nepřipadalo příliš. Obzvláště se pěstovala modlitba sv. růžence. Když se ozvalo večerní klekání, přišel každý, kdo jen mohl, do kostela ke společné modlitbě. A kdo nemohl, modlil se spolu se svými společně v rodině.

Farní společenství v Arsu se stalo skutečnou křesťanskou rodinou, ve které vládla láska a jednota. Křesťanský život ovlivnil všechno všední dění ve farnosti. Vše začínalo ranní modlitbou přes polední Anděl Páně a modlitby před a po jídle až ke společné večerní modlitbě.

Ale farář Vianney věřil, že se s tím nesmí spokojit. Učil své farníky, aby pokaždé, když uslyší úder zvonu, vzpomněli si na Boží přítomnost a pomodlili se alespoň *Zdravas*. On sám se tomu naučil již od své matky.

V tehdejší době bylo v mnoha francouzských krajích zvykem o svátku Nalezení svatého Kříže (3. května) světit v kostelích malé křížky, které si sedláci sami zhotovili. Ty pak byly rozmístěny do polí, a když se pak při žních takový kříž našel, přerušila se krátce práce a modlitbami *Otče nás* a *Zdravas* poděkovali lidé za úrodu. Farář Vianney zavedl tento zvyk opět ve své farnosti.

Není divu, že v sousedních farnostech bylo slyšet vtípalky, kteří říkali arským: »Jestli tak budete dále poslouchat svého faráře, nadělá z vás všech kapucíny.«

Ale ti nezůstali svou odpověď dlužni: »Náš farář je svatý,« říkali bez okolků, »a my musíme jít za ním!«

Jeden z pozdějších arských farářů Mons. Gonvert, který přišel do Arsu v r. 1889, konstatoval, že dědictví Jana Marie Vianneye je mezi jeho farníky stále ještě velmi živé: co se od něho naučili, to všechno věrně dodržovali. Farář Vianney zcela určitě působil na duše tak účinně, že to bylo možno u lidí stále ještě konstatovat. Mons. Gonvert řekl doslova: »Na jejich tvářích se odrážel lesk takové svatosti, jaký najdeme u lidí jen zřídka. Klid, vážnost a určitý druh blaženosti, jaké bychom museli hledat mezi tisícem jiných lidí.«

Poctivost arských farníků se stala přímo příslovečná. Dříve nebyli lepší než jiní lidé a na poctivost příliš nedbali. Když prodávali máslo, vajíčka nebo dobytek, nevyhýbali se malým podvodům, aby dosáhli svého. Ani s úctou k majetku sousedů se to nebralo příliš vážně.

Působení faráře Vianneye však vyvolalo na tomto poli úplný obrat. Jistý Benedikt Trève, který tehdy vyrůstal v Arsu jako dítě, vypravoval ve svém pozdějším životě, že jednoho dne si vzal z koše v obchodě hrušku. Když ji chtěl doma sníst, ptala se ho matka, odkud má tu hrušku. Nezbylo mu, než aby řekl pravdu. Dostal za to výprask a musel jít hrušku vrátit tam, kde ji vzal. Matka šla při tom za ním, aby se přesvědčila, že poslechl. Pak musel v obchodě požádat o prominutí.

PODPORA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁNÍ

Školství bylo tehdy ve velmi špatném stavu. Faráři Vianneyovi vadilo, že děti jeho farnosti vyrůstají bez pravidelného vyučování. Školní povinnost tehdy ještě neexistovala. Revoluce z r. 1789 zmařila vzácné

předpoklady především tím, že zrušila a vyhnala všechny školní řeholní řády.

I když se po uzavření napoleonského konkordátu v r. 1801 poměry o něco zlepšily, stát nedbal příliš na vzdělání prostého lidu. Štěstí, že mnoho řádových učitelů obojího pohlaví navzdory rozpuštění přečkalo revoluční zmatky a v mnoha případech se mohli obětovat.

V roce 1830 bylo v departementu Ain, kam Ars patřil, 175 obcí bez základní školy. Fungovalo sice již 452 škol s 11 824 žáky a 6 687 žákyněmi, ale co bylo těchto 18 511 žáků pro 346 000 obyvatel celého departementu?

Když Jan Maria Vianney přišel v r. 1818 do Arsu, škola tam nebyla. Ale obec povolala vždy na zimu jednoho přespolního učitele, aby naučil děti alespoň tomu nejnужnějšimu ze čtení, psaní a počtů. Ale takový vzdělávací systém připadal faráři Vianneyovi nedostačující a viděl v tom dokonce určité nebezpečí, kterému chtěl v každém případě zabránit.

Jeho plán byl brzy jasný: Chtěl založit školu pro dívky,

aby alespoň pro děvčata byla rychle zajištěna možnost školní výuky.

Ale jak mohl chudý vesnický farář vyřešit tento nákladný a obtížný úkol? Především bylo třeba zajistit vhodný prostor a najít učitelky. Myslel na to, že dvě nejschopnější děvčata své farnosti pověří tímto úkolem. Byla to Kateřina Lassagnová, která měla v životě faráře sehrát ještě velkou roli, a Benedikta Largetová.

Kateřina Lassagnová byla na den o dvacet let mladší než farář Vianney. Její zbožná matka Klaudia byla první, komu přednesl svůj záměr. Již počátkem roku 1823 to bylo tak daleko, že farář Vianney poslal Kateřinu a Benediktu do Fareins k sestřím sv. Josefa, aby je uvedly do základů vyučování. Kateřině bylo tehdy 17 let.

Náklady na jejich vzdělávání a vydržování převzal farář Vianney. Děvčata musela dohnat alespoň to, co bylo bezpodmínečně nutné ze všeobecných znalostí. Netrvalo dlouho a obě pokročila natolik, že mohla pomáhat sestřím při výchově dětí.

(Pokračování)

SETKÁNÍ S DĚTMI

Jednou z prvních událostí Jubilejního roku 2000 bude setkání Jana Pavla II. s dětmi z celého světa, které se uskuteční v Římě 2. ledna 2000. Setkání se zúčastní 300 nejmladších poutníků ve věku 7–14 let. Biskup Augustin Superbo vyzval místní církve, rodiče a vychovatele, aby děti na toto setkání připravili a umožnili jim pochopit smysl Jubilejního roku. Děti si mají přinést drobné dárky, které jim umožní prožít radost z dávání a navázat kontakty se svými vrstevníky.

JÍŘÍ POPIELUSZKO

Již tři roky probíhá v Polsku přípravný proces pro blahřečení P. Jiřího Popieluszka. Byly skončeny výpovědi 50 svědků.

Hrob tohoto mučedníka navštívilo již na 15 000 000 lidí. Kromě obyčejných poutníků přišly i významné osobnosti jako Margaret Thatcherová nebo někdejší americký prezident George Bush. Procesu má být využito také k prohloubení duchovního života ve farnosti sv. Stanislava, kde P. Popieluszko působil. Přípravují se zde na dialog s »křesťany jen podle jména«.

»STÍNOVÝ SYNOD«

Hnutí »Církev, to jsme my« zorganizovalo v Římě během 2. evropského synodu tzv. »stínový synod«, který požadoval zrušení celibátu, svěcení žen, změnu učení o antikoncepci a rozvodech, podporu pro homosexuály a hlasovací právo na synodu i pro laiky. *KAI*

Pocta olomouckému arcibiskupovi Karlu Matochovi

Prezident republiky Václav Havel vyznamenal u příležitosti státního svátku 28. října 1999 na Pražském hradě vysokým státním vyznamenáním (Řád T. G. Masaryka) in memoriam PhDr. ThDr. Josefa Karla MATOCHU, arcibiskupa olomouckého a metropolitu moravského. Řád za něj převzal nynější olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner.

Po smrti arcibiskupa Prečana jmenoval papež Pius XII. olomouckým arcibiskupem profesora filozofie a dogmatiky dr. Josefa Karla Matochu. Jmenování bylo zveřejněno 23. března 1948 a už 31. března 1948 na přání papeže převzal správu arcidiecéze. Služebník Boží P. Antonín Šuránek vítal ve Věstníku jednot duchovenstva nového nástupce sv. Metoděje: „V době, kdy zhoubná choroba zachvátila téměř samo myšlení lidstva, kdy konstatují materialističtí lékaři „všeobecnou nemoc hmoty“, je staven v čelo diecéze filozof, napájející své myšlení ze zdravých zdrojů věčně platných, neschopných choroby. A v době, kdy dozrály strašlivé bludy minulých století, kdy je veřejně popírána dokonce jsoucnost jakéhokoliv osobního Boha a ducha vůbec, ujímá se řízení diecéze katolický dogmatik, na slovo vzatý, nesmílovavý, neústupný, pokud jde o neohrožené hlásání neztenčené pravdy Boží a o její obhajování až do krve. Konečně v době, kdy slaví triumfy diletantství na všech stranách, je povolán k nejvyššímu úřadu v diecézi muž, který nenávidí jakoukoliv polovičatost a povrchnost, jehož celoživotním úsilím je důkladnost vždy a všude!... Jde o muže v každém ohledu střízlivého, klidného, založeného a zakořeněného v nadpřirozené víře, naději a lásce. Právě objektivní pozorování minulosti, metod a bojů jak přátel, tak nepřátel Kristových dává novému pastýři možnost dávat pevné pokyny pro práci v přítomnosti, aby byla zajištěna radostná a šťastná budoucnost stáda Božího v diecézi Metodějově.“

Sociolog Dr. Bedřich Vašek, který zná Matochu z fakulty přes dvacet let, říká, že je to věrný služebník pravdy. „Vášnivě miluje pravdu, hledí poznat pravdu, brání pravdu, šíří pravdu. Nenávidí nepravdu ve všech jejích podobách... Život lži a nepravdy je život pekla.“ „Nový arcibiskup je muž řádu a zákona..., kde není řádu, tam je chaos, zmatek, rozháranost... Dovede být velmi, ale velmi energický, když vidí, jak někdo např. ohýbá církevní předpisy podle svých choutek...“

V souvislosti s Matochovým svěcením připomněl dr. Antonín Šuránek v hodině pastorálky, že červená barva, biskupovi vlastní, je barvou krve mučedníků, kteří svou krví vydali svědectví Ježíši Kristu. „Není jen na parádu.“ Dalším výmluvným znamením pohotové ochoty vydat Kristu svědectví je pektorál, kříž, který biskup nosí na prsou. Vzhledem k událostem té doby zněla Šuránkova slova skoro prorocky: netrvalo dlouho, a došla též svého naplnění (J. Z. Charous, „Biskup vyznavač“, 40).

J. K. Matocha byl nesporně schopným arcipastýřem. Zklamal škarohlídy, kteří v něm čekali „suchopárného“ profesora filozofie. Překvapoval silou svého slováckého temperamentu (narodil se v Pitíně jako jedno z 11 dětí kováře Matochy) a v duchu Stojanově osobně podmanivou milou povahou si získal kněze a věřící. 5. září 1948 na pouti školní mládeže na Svatém Kopečku byl dojat: „Jsem šťasten, že se hlásíte ke svému biskupovi, že ctíte a milujete Pannu Marii a skrze ni Boha... Nezhyne rod, jenž věřit neustane.“

12. června 1948 byl na pouti u sv. Antonína nad Blatnicí. Přítomným 60 000 poutníků řekl: „Moje drahé děti... nebojte se svatosti. Ona nevede k smutku, je matkou radosti! Naučte se dobře modlit a modlete se často růženec.“ „Je třeba obnovit společnou modlitbu v rodinách.“

Napětí mezi komunistickou stranou a Církví rostlo. V prvé „jednací“ fázi se snažil Čepička dostat Církev i biskupy do komunistického chomoutu, ale biskupové trvali na základním principu podoby Církve, mj. na zákazu kandidatury kněží pro květnové volby atd., a v pastýřských listech a oběžnicích duchovenstvu odhalovali lživou a pomlouvačnou kampaň vlády proti Církvi. Po policejní inter-



naci arcibiskupa Berana převzal vedení biskupského sboru arcibiskup Matocha. Od Velikonoc 1950 byl internován ve své rezidenci i arcibiskup Matocha. Tato internace byla hrubým porušením všeho práva a byla nesrovnatelně horší než vězení. Arcibiskup Matocha se však nedal zlomit a vytrval v boji o práva Církve a národa celých jedenáct let!

Zaslouženě byl označen jako „Nekrvavý mučedník“ v titulu první publikace, kterou Matice cyrilometodějská po svém obnovení vydala v r. 1990.

-kh-

ANDREOTTI NEVINEN

Vatikán přijal s uspokojením zprávu o výroku poroty, která osvobodila bývalého ministerského předsedu Giulia Andreottiho z obvinění ze spolupráce s mafií. Prokuratura požadovala pro Andreottiho trest doživotního žaláře. Italský deník *La Stampa* informoval, že v pátek 22. října před odchodem na lůžko se pomodlil Andreotti se členy své rodiny s obzvláštní vroucností modlitbu sv. růžence. Andreotti řekl v interview pro tento deník, že zážitky posledních let, kdy čelil těžkému obvinění, mu pomohly utvořit si vyrovnanější obraz o nadpřirozeném životě. »Jedná se mi o to, že zakládat svou spravedlnost pouze na účasti v kultu, tzn. návštěvě mše, zpovědi a modlitbě je něco jiného než setkat se duchovně s čistým srdcem s tajemstvím víry.« Andreotti zdůraznil, že politický život, oficiální činnost a dlouholetá rutina ve vládní funkci mají za následek »byrokratizaci náboženského života«. Díky svému neštěstí si to mohl uvědomit, a tak dnes »se opět mohu modlit a rozjímat jako dříve a prožívat duchovní rozměr života. To mi dává velkou sílu.«

Apoštolský stolec svolal společnou konferenci řeckovýchodních biskupů spojených unii s Římem z oblasti Ameriky, Austrálie a Oceánie. Konference se uskutečnila ve dnech 7–12. listopadu v Bostonu (USA). Před závěrem se konaly společné nešpory v byzantském ritu, na které byli pozváni také představitelé pravoslavné církve.

-KAI-

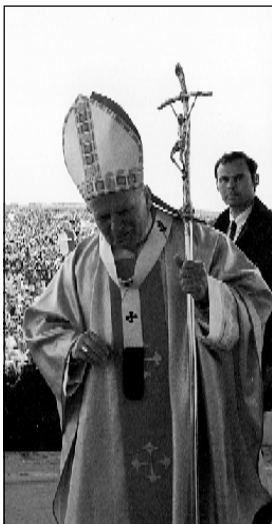
Chcete osobně vyjádřit podporu a popřát Sv. otci?

Vážení přátelé,
obdrželi jsme mimořádnou nabídku možnosti vyjádřit osobně podporu a poslat pozdrav Sv. otci Janu Pavlu II. u příležitosti vstupu do nového tisíciletí.

Jeho poslední návštěva v Polsku podle našich informací ho přinutila zajímat se mnohem více o stupňující se útoky sil zla prohlubující již tak velikou morální devastaci v tzv. postkomunistických zemích. Velice trpí symptomy naší slabosti a existenci rozkolu i uvnitř Církve. Proto z iniciativy vedení HLI, organizace založené P. Paulem Marxem, byla vydána výzva k duchovní podpoře Sv. otce v jeho úsilí. Jejím výrazem mají být pozdravy se slibem níže uvedeného znění, které budou Sv. otci předány osobně nástupcem P. Marxe P. Richardem Welchem při zvláštní audienci.

Nabízí se vám tak příležitost na prahu nového tisíciletí osobně doručit Janu Pavlu II. své blahopřání, a pokud tuto výzvu oseroxujete, můžete totéž umožnit i svým blízkým. Podepsat se můžete jednotlivě či celá rodina společně a můžete přidat i svou adresu.

*Vyplněnou odštěřenou část
zašlete co nejdříve na adresu
HLI-CS, Zázmolí 9, 622 00 Brno*



POZDRAV A SLIB PAPEŽI JANU PAVLU II. NA PRAHU III. TISÍCIETÍ

Vaše Svatosti,

spolu s ostatními příznivci ochrany lidského života od počtí do přirozené smrti po celém světě si dovoluujeme prostřednictvím Human Life International poslat Vám u příležitosti počátku třetího milénia naše společné blahopřání a slavnostní slib, že:

- Naše modlitby Vás provázejí nyní a budou provázet vždycky, když neohroženě bojujete proti syndikátu smrti nejen ve svém rodném Polsku, ale kdekoli ve střední Evropě nebo jinde na světě.

- Budeme se denně modlit, aby náš Pán a jeho svatá Matka Vás vedli při všem úsilí předávat dále celé, neporušené učení Církve.

- Budeme se modlit za to, aby požehnáním a úspěchem bylo provázeno Vaše úsilí ochránit naše země, stejně jako rodné Polsko, před útoky na lidský život potraty, antikoncepcí, sterilizací, sexuální nevázaností či eutanazií a vším jiným zlem, kterým se lidé sami ničí, když se ve falešné představě o své pokrokovosti protiví Božím zákonu.

S úctou a pokorou spojeni s Vámi ve službě Pánu životu upřímně zdraví...

Smírné přímluvy při adoraci mariánského večeradla

Za svou domýšlivost a pýchu

odprošujeme tě, svátostný Ježíši!

Za své sobectví a netečnost k potřebám bližních
Za svou lhostejnost a vlažnost
Za svou nedůvěru ve tvou svrchovanou dobrotu
Za všechna způsobená pohoršení
Za špatný příklad, který jsme dávali svým dětem
Za hříchy našich dětí, kterým jsme mohli předejít, a nepředěšli
Za svou nedůtklivost, nevraživost a vyvolané hádky
Za všechnen zbytečně promarněný čas před televizní obrazovkou
Za všechny neúčinné tužby a sny
Za přílišné lpění na věcech tohoto světa
Za svou nevděčnost a neposlušnost
Za nespravedlivé soudy o našich bližních
Za každé prázdné slovo a marné tlachání
Za svou netrpělivost při nepřijemnostech a těžkostech
Za lehkomyšlnost, s jakou se vystavujeme do příležitosti k hříchu
Za všechny zanedbané příležitosti ke konání dobra
Za své neupřímnosti, přetvářky a lži
Za neochotu odpouštět a vycházet vstříc
Za své nepřiznané a skryté hříchy
Za zanedbávání svátosti tvého milosrdenství
Za každou minutu strávenou v hříchu
Za nedbání tvých výzev k obrácení a pokání
Za neúctu k Eucharistii a nehodné přijímání tvého Těla
Za nepřijatá pozvání k účasti na tvé hostině
Za zanedbávání a bezmyšlenkovité odříkávání modliteb
Za svou pohodlnost, lenost a neochotu
angažovat se pro tvé království
Za svou závistivost, nevraživost, lakotu a škodolibost
Za svou marnivost a ješitnost
Za touhy po slávě a moci
Za naši lehkomyšlnost a neochotu prohlubovat
své náboženské znalosti
Za všechny životy zničené v mateřském lůně
Za zločiny násilí a bezpráví
Za nesčíslné hříchy proti cudnosti a čistotě
Za všechno, co způsobilo, že mladí lidé
skončili v náručí sekt a drog
Za všechna rouhání proti tobě, svatokrádeže a za uctívání zla
Za všechny zasvěcené osoby, které zradily svou přísahu
Za hříchy, které vedly k rozkolu v tvé církvi
Za všechno, co tě zarmucuje a uráží

Pane Ježíši Kriste, jenž jsi z lůna Otcova sestoupil na zemi a vylil svou drahocennou krev za odpuštění našich hříchů, pokorně tě prosíme, uděl nám milost, abychom si zasloužili uslyšet v den soudu: Pojdte, požehnaní mého Otce! Jenž žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

POUTNÍKŮ PŘIBÝVÁ

Do německého Marpingenu se 17. října sjelo 20 000 poutníků z různých zemí. Od 17. května se zde údajně obnovila mariánská zjevení na místě, kde se Panna Maria zjevila třem děvčátkům v roce 1876. Podle poselství sdělených třem ženám Panna Maria vyzývá k modlitbě růžence a zachování Božích přikázání. Biskupství v Treviru sestavilo komisi, která má zkoumat pravost těchto zjevení.

Katolická beseda Kopřivnice pro vás připravila již šestý cyklus přednášek

MANŽELSTVÍ A RODIČOVSTVÍ aneb JAK PROŽÍT HARMONICKÉ MANŽELSTVÍ

ve dnech 27.–28. listopadu v Katolickém domě v Kopřivnici

PROGRAM:

27. 11. – sobota

8.00 hod. – P. Václav Filipek SDB, Manželství jako povolání

10.00 hod. – MUDr. Dana Procházková, Partnerské vztahy

13.00 hod. – MUDr. Maria Fridrichová, Plánované rodičovství – nový život v křesťanské rodině

15.00 hod. – doc. Rudolf Smahel, Základy křesťanské výchovy

17.00 hod. – mše sv. v chrámu sv. Bartoloměje v Kopřivnici

28. 11. – neděle

9.00 hod. – zájezd na Hukvaldy, Ondřejská pouť s účastí na mši sv., prohlídka hradu a obory (návrat kolem 13. hod.)

15.00 hod. – koncert folkové hudební skupiny Učedníci z Hradce Králové

Katolický dům se nachází poblíž centra, 5 min. od nádraží ČD, 20 min. od nádraží ČSAD, parkoviště je přímo před Katolickým domem. Stravování individuálně nebo v rest. Katolického domu za přijatelné ceny (menu 40–60 Kč). Ubytování cca 20 min. pěšky na ubytovně „Pod lesem“ nebo na ubytovně „Včelín“ v centru města (150 Kč). Cena za přednášku je 20 Kč, autobusem na Hukvaldy za 30 Kč, vstupenka na nedělní koncert – 30 Kč.

Uzávěrka přihlášek k ubytování, příp. snídaní a zájezdu na Hukvaldy, je 22. 11. 1999. Bližší informace získáte a přihlásit se můžete na adrese:

Katolická beseda, Štramberská 378, 742 21 Kopřivnice, pí Blahutová, tel. 0656/81 26 06 Po–Pá 8.00–15.00 hod., nebo záznamník 0656/80 21 22.

Srdečně zveme a těšíme se na vás!

Katolická beseda Kopřivnice

VÍKENDOVÁ DUCHOVNÍ OBNOVA PRO MLADÉ MUŽE svobodné i ženaté od 18 do 35 let

Mistře, co dobrého mám udělat, abych dosáhl věčného života? (Mt 19,16)

Obnova je zaměřena na prohloubení povolání a poslání laiků v dnešním světě a v církvi. Budeme mít denně mši sv., eucharistickou adoraci, přednášky a diskuse. Bude možnost zpovědi a duchovní rady. Tematické okruhy přednášek: • Jak konat Boží vůli • Svoboda a závazky • Modlitba a svátosti • Maria • Společenství.

Přijď spolu s námi sdílet chvíle modlitby, studia i poznání a prožít společenství. Budeš potřebovat následující věci: • Písmo sv. Starého i Nového zákona • poznámkový sešit a psací potřeby • toaletní potřeby • spacák a karimatku • přezůvky • slušný oděv.

Místo: fara Jaroměřice nad Rokytnou. Termín: od 12. do 14. 11. 1999

Těšíme se na tebe. Začínáme v 18.00 hod. večer. Prosíme o dochvilnost. Výdaje na exercicie jsou 300 Kč.

Obnovu pořádá laický katolický institut Miles Jesu. Ať ti Bůh žehná a neustále tě vede.

Pokud se chceš této obnovy zúčastnit, zašli svoji přihlášku spolu s ústřížkem zaplacené složenky na adresu:

MILES JESU

Kamenná 59, 639 00 Brno, tel. číslo: 05/43 21 52 65.



Kvas, hud. vyd. a nakl. nabízí písně Petra Maria Lutky: Všichni ještě moje děti (Panna Maria k nám mluví); Dvě Srdce (písně ke cti Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a Neposkvrněného Srdce Mariina) a Vánoce v Mníšku pod Brdy (nejzn. angl. koledy s čes. texty). Cena CD: 229 Kč; cena MC: 115 Kč.

Objednávky na adrese:

Kvas, U Družstev 1014/9, 140 00 Praha 4.

Duchovní obnova se salesiány v rekreačním zařízení ve Lhotě u Olešnice na Moravě ve dnech 10.–12. prosince 1999.

Zahájení v pátek 10. 12. 1999 ve 13.00 hodin, ukončení v neděli 12. 12. 1999 v 17.00 hodin. Autobusové spojení z Olešnice v 11.45 hod. Přihlášky se zálohou 500 Kč přijímá do 30. 11. a popř. informace získáte na adrese:

František Blaha, Sulíkov 11, 679 62 Křetín, tel. 0501/46 29 51.

Toužíš naplnit svůj život láskou a prací pro Pána? Dokázala bys jít za Ježíšem, opustit třeba i vlastní rodinu a žít ve společenství mladých křesťanů?

Laické katolické společenství Miles Jesu tě zve na **exercicie pro dívky a mladé ženy** k rozpoznání správného směru v životě.

Termín: 26. 11. až 28. 11. 1999, začátek v pátek v 19.00 hod., konec v neděli ve 13.00 hod. Místo: Brno. Cena: 350 Kč včetně stravy a noclehu.

Informace a přihlášky:

Miles Jesu, P. O. Box 292, 601 00 Brno 1
Tel.: 05/57 17 28 nebo 05/43 21 52 65

POJĎTE SE MNOU DO VEČEŘADLA!

V č. 44 jsme vás zvali na regionální večerádku. Prosíme, opravte si: Vlčnov – neděle 14. 11. 1999, začátek v 15.00 hod.

Římskokatolická farnost Šternberk a společenství mládeže vás zvou na koncert křesťanské skupiny **HROZEN** v neděli 14. 11. 1999 ve farním sále fary ve Šternberku.

PATER VOJTĚCH VÍT OSB

28. října 1999 byl ve Vladislavském sále Pražského hradu udělen prezidentem republiky řád T. G. Masaryka pateru Vojtěchu Vítovi OSB, členu benediktinského řádu arciopatství sv. Vojtěcha a sv. Markéty v Praze-Břevnově.

Otec Vojtěch Vít je rodákem z Police nad Metují (narozen 2. února 1923). Po středoškolských studiích v Broumově a na Akademickém gymnáziu v Praze vstoupil na podzim roku 1944 do noviciátu břevnovského kláštera. Po válce byl v roce 1946 poslán arciopatem Anastázem Opaskem do Belgie. Po komunistickém převratu v Československu se domů už nevrátil. Roku 1951 byl vysvěcen na kněze v klášteře sv. Ondřeje v Bruggách. Další čtyři roky studoval v Lovani na katolické univerzitě a v roce 1956 byl poslán do tehdejšího belgického Konga. Když tam vypukla občanská válka, vrátil se v roce 1961 do Belgie. Odtud odjel do Ameriky a jistou dobu pracoval v tiskárně a nakladatelství benediktinského kláštera sv. Prokopa v Lisle u Chicaga. Ambrož Lev Ondrák, 4. opat proslulého opatství sv. Prokopa v Lisle, vybral otce Vojtěcha za misionáře české krajanské obci v chicagské oblasti. Otec Vojtěch pomáhal českým usedlíkům a uprchlíkům z Československa. Mnohým poskytl dočasný útulek ve Velehradě, který vybudoval s pomocí obětavých krajanů jako česko-americké kulturní středisko. Hlavním úkolem organizace je pokračovat v národním tiskovém křesťanském apoštolátu. Roku 1985 se chicagský Velehrad přestěhoval do Cicera. V roce 1961 začal pater Vít sloužit nedělní bohoslužby v kostele sv. Prokopa v Chicagu.

Kolem roku 1976 začal vydávat s pomocí redakčního kroužku vlastenců týdeník „Hlas národa“. Ve svých člancích informoval čtenáře o situaci a pronásledování v Československu. „Hlas národa“ má odběratele ve státech Ameriky, Kanady i v některých jiných zemích.

Otec Vojtěch je od roku 1979 kaplanem Národního svazu českých katolíků, organizace, která za první i druhé světové války společně s Československou národní radou americkou podporovala morálně i finančně odboj Čechů a Slováků za osvobození. V Americe se snaží udržovat naše národní i náboženské tradice a rodný jazyk.

Příští rok se chce otec ve svých 76 letech vrátit na „penzi“ do kláštera v Břevnově.

-bn-

V neděli 21. listopadu 1999 v bazilice Nanebevzetí Panny Marie na Mendlově náměstí o slavnosti Ježíše Krista Krále během mše svaté v 9.00 hod. zazní Missa brevis od V. Říhovského v podání Starobrněnského scholy. Při mši sv. v 11.00 hod. bude zpívat Brněnský filharmonický sbor, který bude dirigovat S. Kummer.

Sestra Emmanuela píše...

V těchto dnech máme tu radost, vidět v Medžugorje Marii. Přišla 25. října a o slavnosti Všech svatých.

Tváří v tvář smrti – jaké cenné uzdravení přináší postoj vidoucích našim západním společnostem připoutaným na hmotná dobra! V Dublinu Ivan sděloval davu: „Kdybyste mohli vidět Gospu třeba jen minutu, věci tohoto světa by pro vás okamžitě ztratily všechnu přitažlivost!“ A dodal: „Kdyby mi Gospa nabídla, že mě dnes vezme s sebou, přijal bych bez jediné vteřiny váhání!“ Mirjana říká totéž, a to i přesto, že opravdu miluje svou rodinu.

To je znamení pro ty, kdo dovolují, aby strach otrávil jejich srdce tváří v tvář jejich odchodu z tohoto světa i odchodu jejich drahých. Jistě, je normální, že trpíme kvůli smrti blízkého člověka, sám Ježíš plakal před dramatem smrti. Ale bolest nás nemá uzavřít, a Gospa nás prosí, abychom děkovali Bohu u příležitosti úmrtí, jako děkujeme u příležitosti narození. Nabízí mocný prostředek uzdravení: spíš než ukryvat a odmítat tyto reality jako nesnesitelné, ona

nás uvádí do obdivuhodné kontemplace našeho narození v nebi a probouzí v nás touhu po našem konečném přibytí. „Nezapomeňte, že váš cíl je nebe!“ říká. Ivanec dovolila 5x vidět její matku († 1981) a ta byla pokaždé krásnější. (Tuto příhodu nedávno komentovala sestra Luisa: „Z toho vidíme, že nebe, to je růst do krásy a do štěstí!“ Pozn. př.) Jaká dobrá novina pro ty, kdo se obávají stárnutí! Budoucí sláva nekonečně převyšuje naše představy!

Vicka a Jakov byli velmi dojatai návštěvou očiště (1981) v doprovodu Gospy. Jakov o tom nechce mluvit, ale Vicka to dělá ráda a zdůrazňuje tento důležitý bod: „Když jsme slyšeli nářky těch, kdo trpí v tomto místě, zmocnila se nás velká bolest. Nebýt toho, že jsme v tu chvíli obdrželi zvláštní milost síly, nebyli bychom tam mohli vydržet jedinou vteřinu. Ti lidé jsou ve velikých bolestech, a když na ně myslím, chtěla bych, aby všichni odtamtud mohli vyjít ještě dnes a jít do nebe. Proto nás Gospa žádá, abychom se za ně každý den modlili: my jim můžeme tolik pomoci! Ale mnoho lidí

na to zapomíná, takže mnohé duše zůstávají dlouho v tomto utrpení.“ Kdybychom byli navštívili očištěc jako ona, myslím, že nikdo z nás by nemohl nechat proběhnout jediný den, kdy by se za ně nepomodlil!

Nezapomeňme, že u příležitosti Velkého jubilea Církev věřícím nabízí zvláštní milosti osvobození. Ve své bule Vyhlášení Velkého jubilea r. 2000 Jan Pavel II. připomíná, že za daných podmínek můžeme obdržet plnomocné odpustky. „Odpustek Jubilea může být aplikován... duším zemřelých; tím činíme význačný skutek nadpřirozené lásky...“ Podmínkou je svátostná zpověď (individuální a úplná), svaté přijímání, modlitby na úmysl papeže, skutky lásky a pokání. Plodné jsou také poutě do Jeruzaléma, do Říma a do určitých dalších míst. Ale hlavní podmínkou samozřejmě je, aby tyto skutky byly vykonány celým srdcem.

Drahá Gospo, v předvečer Velkého jubilea rač vysvobodit z očiště všechny naše přátele a také nepřátele!

Sestra Emmanuela, 1. listopadu 1999,
o slavnosti Všech svatých

Liturgická čtení

Neděle 14. 11. – 33. neděle v mezidobí

1. čt.: Př 31,10–13.19–20.30–31

Ž 128(127),1–2.3.4–5

Odp.: 1a

2. čt.: 1 Sol 5,1–6

Ev.: Mt 25,14–30

Pondělí 15. 11. – nez. pam. sv. Alberta Velikého

1. čt.: 1 Mak 1,10–15.41–43.54–57.62–64

Ž 119(118),53.61.134.150.155.158

Odp.: srov. 88

Ev.: Lk 18,35–43

Úterý 16. 11. – nez. pam. sv. Markéty Skotské nebo sv. Gertrudy

1. čt.: 2 Mak 6,18–31

Ž 3,2–3.4–5.6–7

Odp.: 6b

Ev.: Lk 19,1–10

Středa 17. 11. – památka sv. Alžběty Uherské

1. čt.: 2 Mak 7,1.20–31

Ž 17(16),1.5–6.8+15

Odp.: 15b

Ev.: Lk 19,11–28

Čtvrtek 18. 11. – nez. pam. Posvěcení římských bazilik svatých apoštolů Petra a Pavla

1. čt.: Sk 28,11–16.30–31

Ž 98(97),1.2–3ab.3c–4.5–6

Odp.: srov. 2

Ev.: Mt 14,22–33

Pátek 19. 11. – ferie

1. čt.: 1 Mak 4,36–37.52–59

1 Kron 29,10bc.11abc.11d–12a.12bcd

Odp.: 13b

Ev.: Lk 19,45–48

Sobota 20. 11. – sob. pam. Panny Marie

1. čt.: 1 Mak 6,1–13

Ž 9(9A),2–3.4+6.16+19

Odp.: srov. 15b

Ev.: Lk 20,27–40

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	14.11.	15.11.	16.11.	17.11.	18.11.	19.11.	20.11.
Antifona	812	826	841	1768	1673	889	1666
Žalm	783	783	783	783	786	783	783

Ranní chvály:

Hymnus	812	827	842	1769	1593	889	1666
Antifony	813	828	843	858	874	890	906
Žalmy	813	828	843	858	874	890	906
Kr. čtení a zpěv	816	831	847	1770	1674	893	1668
Antifona k Zach. kantiku	726	831	847	1780	1593	894	1669
Prosby	817	831	847	1771	1675	894	1655
Záv. modlitba	726	1590	1591	1592	1594	894	1656

Modlitba během dne:

Hymnus	817	832	848	862	879	895	910
Antifony	818	833	848	863	879	895	910
Žalmy	818	833	849	863	879	895	911
Krátké čtení	820	835	851	865	882	898	913
Záv. modlitba	726	835	851	865	882	898	913

Nešpory:

SO

Hymnus	807	821	837	852	1774	1594	900	727
Antifony	808	822	838	853	868	884	900	727
Žalmy	808	823	838	853	868	884	901	727
Kr. čtení a zpěv	810	825	840	856	1777	1680	903	729
Ant. ke kant. P. M.	726	726	840	856	1781	1594	904	729
Prosby	811	826	841	856	1778	1681	904	729
Záv. modlitba	726	726	1590	1591	1592	1594	904	732
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

